

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2022/2023-75)

17 EYLÜL DÜNYA HASTA GÜVENLİĞİ GÜNÜ (2023)

Hasta güvenliği, sağlık hizmetlerinin temel bir ilkesidir ve giderek büyüyen küresel bir halk sağlığı sorunu olarak kabul edilmektedir. Hasta güvenliği, sağlık hizmetlerinde karşılaşılabilecek riskleri sürekli ve sürdürülebilir bir şekilde azaltan, önlenemez hataları önleyen, önlenemediğinde ise oluşabilecek etkiyi düşüren kültürel, davranışsal, çevresel ve teknolojik süreçleri içerir.¹

Sağlık bakımının her aşamasında hasta güvenliğinin risk altında olduğu durumlar oluşabilir.² Her yıl birçok hasta kalitesiz ve güvenli olmayan sağlık hizmeti nedeniyle sakatlanmakta ve ölmektedir. Hastanede yatan her 10 hastadan 1'inin hizmet sırasında zarar gördüğü ve bunların en az %50'sinin önlenemez olduğu bildirilmektedir. Güvenli olmayan bakımdan kaynaklanan tüm olumsuz olayların yaklaşık üçte ikisi düşük ve orta gelirli ülkelerde meydana gelmektedir.¹ Dünya Sağlık Örgütü, hasta güvenliğinin sağlık hizmetlerine olan yüküne 72. Dünya Sağlık Asamblesi'nde (Mayıs 2019) dikkat çekmiştir. Zirvede 2021-2030 yıllarını kapsayan bir eylem planı oluşturulması kararlaştırılmış³, "hasta güvenliğinin küresel bir sağlık önceliği olduğu" kabul edilerek 17 Eylül Dünya Hasta Güvenliği Günü olarak ilan edilmiştir.¹

Dünya sağlık örgütü 2023 yılı Dünya Hasta Güvenliği Günü temasını "**Hasta Güvenliği için Hastaların Katılımı**" olarak belirlemiş ve "**Hastaların Sesini Yükseltin!**" sloganı ile duyurmuştur. **Etkinliklerin ana mesajları arasında;**

- ✓ Güvensiz hasta bakımının ölüm ve sakatlıklara yol açan birincil nedenler arasında olduğu,
- ✓ Hasta ve yakınlarının sağlık hizmetlerine katılımının, güvenli sağlık sistemi geliştirmede önemli bir yeri olduğu,
- ✓ Hasta ve yakınlarının sağlık bakımının her aşamasına katılması gerektiği,
- ✓ Sağlık bakımı sırasında hiç kimsenin zarar görmemesi gerektiği **bulunmaktadır.**⁴

Hasta güvenliğinin sağlanması ve nitelikli bakım, sağlıkla ilgili mesleklerin eğitiminin her aşamasında da temel öncelik olmalıdır.⁵ Hasta güvenliğinin temelleri tıp fakültesi öğrenim sürecine dahil edilmeli, klinik öğrenimde hasta güvenliğine yönelik beceri ve davranışlar kazanılmalıdır.⁶ Sağlıkla ilgili mesleklerin (tıp, hemşirelik, eczacılık vb.) mezuniyet öncesi ve sonrası eğitimlerinde hasta güvenliği konusuna değinmeleri, bu mesleklerin hasta güvenliğini sağlamada iş birliği içerisinde çalışabilmeleri sağlanmalıdır.

7 8

¹ [Internet] https://www.who.int/health-topics/patient-safety#tab=tab_3 Erişim Tarihi:07.09.2023

² Nie Y, Li L, Duan Y, Chen P, Barraclough BH, Zhang M, Li J. Patient safety education for undergraduate medical students: a systematic review. BMC Med Educ. 2011 Jun 14;11:33. doi: 10.1186/1472-6920-11-33.

³ Global patient safety action plan 2021–2030: towards eliminating avoidable harm in health care, WHO 2021.

⁴ [Internet] <https://www.who.int/campaigns/world-patient-safety-day/2023> Erişim Tarihi:07.09.2023

⁵ [Internet] <https://www.hee.nhs.uk/sites/default/files/documents/Improving%20safety%20through%20education%20and%20training.pdf> Erişim Tarihi:08.09.2023

⁶ World Health Organization. (2009). WHO patient safety curriculum guide for medical schools. World Health Organization.

⁷ Hur, H. K., et al. (2023). "Patient safety interprofessional education program using medical error scenarios for undergraduate nursing and medical students in Korea." J Interprof Care. 2023 Mar 8 :1-10.

⁸ Bowes, D., et al. (2023). "Development and implementation of a postgraduate medical education-wide initiative in quality improvement and patient safety." Postgrad Med J 99(1169): 217-222. DOI: 10.1136/postgradmedj-2021-140261